

Bilag 2

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Bidrag til samlet høringsnotat

Der er i alt indkommet nitten hørings svar. Heraf vedrører otte Børne- og Ungdomsudvalgets ressortområde. Nedenfor følger kort resumé af indholdet på børne- og ungdomsområdet i de otte hørings svar efterfulgt af Børne- og Ungdomsforvaltningens forslag til svar herpå.

Resumé og udkast til svar

Brobyggerne – Center for Dialogkaffe (forening)

Brobyggerne foreslår, at en styrkelse af læreres og elevers interkulturelle kompetencer og tolerance for forskelligheder indarbejdes i bullet tre i afsnittet "Det vil vi arbejde for fremadrettet". Dette som ekstra eksempel på, hvordan der vil blive arbejdet på at sikre, at alle børn og unge trives og oplever stærke fællesskaber. Brobyggerne foreslår desuden, at der indføres endnu en bullet i afsnittet, som skal handle om, at alle børn og unge oplever at være en del af positive fællesskaber og udvikler kompetencer til at indgå i samfundet som demokratiske medborgere.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at et vedvarende fokus på kompetenceudvikling, høje forventninger til alle børn samt forebyggelse af mobning og forskelsbehandling allerede er nævnt i politikken som nogle af de områder, der vil være fokus på fremadrettet. Heri indgår også en styrkelse af læreres og elevers interkulturelle kompetencer og forståelse for forskelligheder. Fx handler den kompetenceudvikling, som tilbydes i dag, bl.a. om forståelse for forskelligheder, mangfoldighed og inkluderende undervisning, og der tilbydes også i 2023 relevante forløb for skoleelever under Åben Skole. Kulturel forståelse og forståelse for rettigheder og pligter i et demokratisk samfund er i øvrigt en del af folkeskolens formålsbeskrivelse, hvorfor der naturligt arbejdes med dette på alle Københavns skoler.

Forvaltningen finder det imidlertid relevant, at en styrkelse af elevers interkulturelle kompetencer skrives eksplicit frem, hvorfor bullet tre i afsnittet "Det vil vi arbejde for fremadrettet" tilpasses. Teksten vedr. kompetenceudvikling i afsnittet "Det gør vi allerede" tilpasses ligeledes mhp. at synliggøre eksempler på udvalgte relevante forløb. Der foretages ikke yderligere ændringer.

14-03-2023

Sagsnummer I F2
2022 - 11883

Dokumentnummer i F2
2898658

Sagsnummer i eDoc
2022-0256799

Sagsbehandler
Maja Lund Brædder

Dekonstruer.dk (Konsulentvirksomhed v. Mette Toft Nielsen)

Dekonstruer.dk bemærker, at der i politikken bør være mere fokus på strukturelle barrierer – her nævnes diskrimination i adgang til modersmålsundervisning, forventningsfattigdom blandt lærere og pædagogisk personale, og eurocentrisk undervisningsmateriale bl.a. som eksempler. Det nævnes i øvrigt, at det er væsentligt at sikre, at børn og unges oplevelse af at være en del af et stærkt fællesskab ikke hæftes op på, at man falder indenfor samfundets dominerende, snævre normer.

Kompetenceudvikling foreslås tilrettelagt som længerevarende forløb, der sikrer vedvarende kompetencer, som kan omsættes til praksis. Facilitering af kulturel, dynamisk læringspædagogik med fokus på flersprogede elevers ressourcer og kompetencer, nævnes som muligt tema herfor.

Børne- og Ungdomsforvaltningen finder også et fokus på strukturelle barrierer og forhold vigtigt, og der er stor opmærksomhed på at sikre, at der er plads til alle i byens børne- og unge fællesskaber. Det bemærkes dog, at alle børn i 0.-9. klasse med bopæl i kommunen, som har et andet modersmål end dansk, kan modtage modersmålsundervisning, og at der jf. "Bekendtgørelse om folkeskolens modersmålsundervisning" oprettes hold, når mindst tolv elever ønsker undervisning i et pågældende sprog. Det bemærkes i øvrigt, at der i regi af forvaltningens fokus på trivsel i grundskolen i øjeblikket arbejdes på nye indsatser, som bl.a. har fokus på børns forskellige ressourcer og vigtigheden af høje forventninger. Indsatserne iværksættes, hvis der opnås finansiering i Budget 2024. Det samme gælder indsatser under Københavns Kommunes "Handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser", som bl.a. omhandler ubevidste bias og udvikling af repræsentativt undervisningsmateriale.

Der tilbydes i dag relevant kompetenceudvikling af kortere og længere varighed, og det er altid hensigten, at læringen herfra skal kunne omsættes til praksis. På baggrund af Dekonstruer.dk's forslag, vil forvaltningen se nærmere på, om kulturel, dynamisk læringspædagogik kunne være relevant at inkludere i den kompetenceudvikling, der tilbydes fremadrettet, i supplement til lignende kurser. Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.

FAKTI (forening), Diversity Works (forening) og Integrationshuset Kringlebakken (integrationshus – primært finansieret af KK-SOF)

FAKTI, Diversity Works og Integrationshuset Kringlebakken påpeger, at samarbejde med civilsamfundet ikke fremgår af afsnittet vedr. børne- og ungdomsområdet på trods af, at det er et af politikken principper for integration og medborgerskab. Organisationerne opfordrer til, at de inddrages som samarbejdspartnere på området, da de har relevante indsatser og fungerer som brobyggere til daginstitutioner, skoler, ungerådninger, mm.

Børne- og Ungdomsforvaltningen kvitterer for tilbuddet om fremadrettet samarbejde og bemærker, at der på en række områder samarbejdes med forskellige civilsamfundsorganisationer m.fl. – fx ift. brobygning til foreningslivet, igennem forløb under Åben Skole og Åben Fritid, samarbejder med boligsociale helhedsplaner, lokale netværk, Skolens Venner m.fl. På baggrund af høringsvaret tilrettes politikken, så samarbejde med civilsamfundet kommer til at fremgå af bullet tre i afsnittet "Det vil vi arbejde for fremadrettet".

Den boligsociale helhedsplan i Tingbjerg-Utterslevhuse/ fsb, Steno Diabetes Center Copenhagen og Tingbjerg Skole

Den boligsociale helhedsplan i Tingbjerg-Utterslevhuse/fsb, Steno Diabetes Center Copenhagen og Tingbjerg Skole anbefaler, at Københavns Kommunes skoler arbejder systematisk og målrettet med trivsel og faglig udvikling via et øget fokus på praksisfaglighed. Det bemærkes, at håndværksmæssige aktiviteter kan medvirke til at reducere fravær og skolevægring, og at værkstedspædagogiske aktiviteter i øvrigt kan styrke motivationen for mere teoretisk undervisning og medvirke til øget interesse for erhvervsfaglige uddannelser.

Det anbefales desuden, at Københavns Kommune skaber mulighed for at udbrede "Læsemakkerordningen" til flere skoler. At unge i udskolingen, via et lommepengejob, træner læsning med elever i indskolingen, skaber ikke kun faglig progression men har også indflydelse på oplevelsen af trivsel og fællesskab.

Endelig anbefales det, at Københavns Kommune fortsætter med at understøtte den gode skolegang med et aktivt fritidsliv i forpligtende fællesskaber; lommepenge- & fritidsjob, brobygning til foreningslivet og – selvfølgelig – institutionstilbud med høj kvalitet.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at de mange gode erfaringer fra Tingbjerg er vigtige indspark for det videre arbejde med bl.a. trivsel og faglig udvikling. Samtidig er erfaringerne relevante ift. det tværkommunale samarbejde om udsatte byområder og nuværende og tidligere udpegede udsatte boligområder.

I forhandlingerne om Budget 2024 vil der blive taget stilling til nye initiativer, der kan højne trivsel blandt børn og unge i grundskolen. Det er for nuværende ikke på tegnebrættet, at der skal indgå konkrete indsatser vedr. "læsemakkere". Derimod forventes der at indgå midler til lokalt videns- og udviklingsarbejde, der bl.a. involverer en styrkelse af de praktiske elementer i skolens undervisning. Indsatserne i trivelspakken iværksættes, hvis de prioriteres politisk i forbindelse med forhandlingerne. Det bemærkes i øvrigt, at forvaltningen fortsat har fokus på at sikre institutionstilbud af høj kvalitet over hele byen, ligesom der på tværs af forvaltninger i kommunen arbejdes sammen om god brobygning til foreningslivet. Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.

Københavns Stifts udvalg for religionsmøde

Københavns Stifts udvalg for religionsmøde bemærker, at det i afsnittet "situationen i København" fastslås, at børn med ikke-vestlig baggrund har en ringere trivsel end gennemsnittet, men at afsnittet herefter stort set kun handler om sproglige færdigheder og faglige kompetencer. Udvalget bemærker, at trivsel i høj grad også handler om at blive set og mødt som den, man er. Udvalget foreslår, at projektet "DinTro-MinTro" bliver en fast del af Københavns Kommunes integrationsindsats. DinTro-MinTro er et team af gæstelærere, som tager på skolebesøg mhp. på at fremme dialog om religion. Teamet består altid af en jøde, en muslim og en kristen, alle praktiserende.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at trivsel – som udvalget også giver udtryk for – naturligvis ikke blot handler om sproglige færdigheder og faglige kompetencer. Trivsel handler om langt mere – og dét at blive mødt og respekteret, som den man er, er naturligvis også vigtigt for at kunne trives, lære og udvikle sig. Det gælder for alle børn. Afsnittet "Situationen i København" stiller skarpt på en række af de udfordringer, som ses i tilgængeligt data for København. Fx omhandler afsnittet – i forlængelse af data om trivsel – fravær, mobning og forskelsbehandling. Der stilles ikke lighedstegn mellem manglende sproglige og faglige kompetencer og dårlig trivsel.

Det bemærkes, at DinTro-MinTro også i 2023 er en del af Åben Skole som et gratis forløb for byens skoler. DinTro-MinTro kan – på lige fod med andre leverandører – årligt ansøge om at blive en del af Åben Skole for det efterfølgende år. En fast samarbejdsaftale er ikke mulig under Åben Skole men vil kræve, at der politisk prioriteres midler til indkøb af forløb om fx anti-diskrimination e.lign. I dét tilfælde vil forvaltningen afsøge relevante samarbejds muligheder. Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.

Mellempfolkeligt Samvirke

Mellempfolkeligt Samvirke (MS) foreslår, at lærere og lærerstuderende skal tilbydes at få opkvalificeret deres viden om kulturel mangfoldighed, så de er bedre til at inkludere forskellige kulturelle identiteter. Derudover bør man sikre, at der i undervisningsmaterialet i alle fag er repræsenteret forskellige verdensforståelser, kulturer og grupper, så eleverne kan spejle sig og identificere sig med undervisningen.

MS foreslår desuden, at elever og studerende skal have bedre viden om religiøse mindretal og etniske minoriteter, og at skoleundervisning derfor bør indebære øget fokus på bl.a. jødedom, islam og Grønlands historie og kultur. Et udbredt kendskab til disse emner kan give en bedre forståelse af andre kulturer og styrke samarbejdet på tværs af kulturelle forskelle.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at der i dag tilbydes kompetenceudvikling, om bl.a. interkulturel forståelse, mangfoldighed, repræsentation i undervisningsmaterialer og inkluderende undervisning. Forvaltningen tilstræber i øvrigt, at der er taget højde for repræsentation i de digitale lærer midler, som indkøbes centralt. Ansvaret for valg af undervisningsmaterialer og tilrettelæggelse af

undervisning ligger imidlertid på den enkelte skole – og der kan også anvendes andet materiale end det centralt indkøbte. I *Københavns Kommunes Handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser 2023-2026* indgår en indsats om mulige samarbejder med eksterne om udvikling af undervisningsmateriale og forløb. Indsatsen iværksættes, hvis der afsættes midler i fremtidige budgetforhandlinger.

Det bemærkes, at forståelse for andre lande og kulturer er en del af folkeskolens formålsbeskrivelse, hvorfor der naturligt arbejdes med dette på alle Københavns skoler. Indholdet i undervisningen tilrettelægges af den enkelte lærer og følger folkeskoleloven, men temaer om forskellige religioner, kulturer og etniske mindretal vil ofte indgå i fagene kristendomskundskab, historie og samfundsfag. Tilrettelæggelse af forløb for lærerstuderende ligger udenfor kommunens område. Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.

Ungeråd KBH

Ungeråd KBH bakker op om det fokus, der er på at fremme stærke fællesskaber. Manglen på fællesskaber der føles inkluderende, og som alle elever føler, de kan indgå i, er noget, mange af rådets medlemmer har lagt mærke til i skolen.

Rådet bemærker, at mange af forslagene er fokuseret på fremme af elevers sproglige kompetencer. Det er selvfølgelig et rigtig vigtigt element i forhold til integration, men der er også mange andre problematikker og løsninger at tage fat i. Fx kan man fokusere mere på problematikken om fx forventningsfattigdom. Der bør i øvrigt skelnes mere tydeligt mellem generel mobning og mis-trivsel og mistrivsel forbundet til integrationsudfordringer – fx. diskrimination og forskelsbehandling.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at de beskrevne indsatser og fokusområder i afsnittet "Det gør vi allerede" rigtig nok ofte omhandler sprog. Det skyldes, at gode sproglige kompetencer er meget vigtige for såvel læring som trivsel – hvilket i øvrigt gælder for alle børn. At der ikke nævnes en strøm af andre indsatser, betyder ikke, at der i forvaltningen ikke er fokus på andet – tvært imod. F.eks. arbejdes der intensivt med trivsel og formulering af nye trivselstiltag, som kan komme alle elever til gavn. Her vil bl.a. være fokus på betydningen af høje forventninger til alle børn. Indsatserne iværksættes, hvis der opnås finansiering i Budget 2024.

I afsnittet "Det vil vi arbejde for fremadrettet" nævnes det bl.a., at der fremadrettet vil være fokus på at få alle børn godt videre fra folkeskolen – bl.a. via kompetenceudvikling og høje forventninger til alle elever. Det nævnes i øvrigt, at der vil blive arbejdet for, at alle børn trives og oplever stærke fællesskaber – bl.a. ved at stille skarpt på trivselsproblematikker, forebyggelse af mobning og forskelsbehandling. I arbejdet vil der naturligvis være en opmærksomhed på de mange facetter, som kan føre til mistrivsel – herunder diskrimination og forskelsbehandling – ligesom

der vil være opmærksomhed på forskellige grader af mistrivsel. Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.

Valby Lokaludvalg

Valby lokaludvalg bemærker, at sprogundervisning og sprogkundskaber er grundlaget for at være en aktiv medborger. Derfor skal sprogtilegnelse være i fokus fra de helt tidlige år. Samtidig peger udvalget på, at der i folkeskolerne desværre ses tendenser til, at det at være to- eller flersproget er en medvirkende faktor til at blive funktionel analfabet. Derfor mener udvalget, at der skal være øget fokus på sproglig udvikling i folkeskolen. Dog finder udvalget det væsentligt at gøre op med dogmet om, at det at være flersproget skal opleves som et handicap. At være flersproget er et aktiv, forudsat at sprogudviklingen understøttes.

Børne- og Ungdomsforvaltningen bemærker, at der arbejdes konsekvent og målrettet med udvikling af børns sprog i København – både når det gælder den helt tidlige sprogtilegnelse før og efter opstart i dagtilbud, og når det gælder de ældre børn, som går i skole. Tidlige indsatser er på mange områder centrale, og det gælder også for sprogområdet. Derfor er arbejdet med sprogtilegnelse også en del af sundhedsplejens arbejde i deres kontakt med byens familier, ligesom der i byens dagtilbud arbejdes struktureret med sprogudvikling – fx via de daglige snakke med børnene og via dialogisk læsning.

I byens skoler er der fokus på sprogudviklende undervisning i alle fag gennem hele skoletiden. Den sprogudviklende undervisning er vigtig for alle elever – ikke kun de flersprogede – og der tilbydes i 2023 bl.a. kompetenceudvikling om sprogudviklende undervisning, som kan understøtte skolernes arbejde hermed. Herudover er der naturligvis indsatser, som er særligt målrettet flersprogede elever – fx undervisning i dansk som andetsprog.

Forvaltningen finder ikke anledning til at ændre i politikken.